

Årsredovisning 2016

Beslutad av styrelsen 2017-02-24

Ordförande har ordet

Att lägga ett bokslut till handlingarna är till sin natur en tillbakablickande aktivitet. Vi lägger märke till vilka tankar vi hade vid förra årsskiftet och hur våra förväntningar uppfyllts, såväl ekonomiskt som verksamhetsmässigt. Skälet att vi gör det här är att vi skall veta vad vi gjort rätt, vad vi gjort fel, och vad som behöver tas i beaktande inför nästa år.

Våra siffror visar en väl fungerande verksamhet för de grupper som vi når. Dock presterar vi inte samma höga resultat som året innan. Det kan finnas många skäl till en sådan utveckling. Antingen är det något internt problem som vi har, eller så kan man anta att verkligheten har ändrat karaktär utanför våra verksamheters väggar. Det man kan göra för att ta reda på detta är att kolla på andra aktörer med liknande verksamheter. Om de visar upp samma resultatförändringar som vi gör, kan man anta att det är förutsättningarna i världen som är annorlunda. Om inte, är det mer sannolikt att vi har egna problem att handskas med.

I det här fallet är det tämligen uppenbart: Arbetslösheten är mycket låg. Det innebär att de som trots detta faktum kommer i kontakt med våra verksamheter har en längre resa till ett fungerande arbetsliv än vad som var fallet året före. Det innebär i sin tur att varje deltagare tar mer tid i anspråk, och det leder till att våra resultat faller.

Ibland sägs det att vi har hög arbetslöshet i landet. I vissa grupper är det sant. Dock är det lika sant att arbetsgivarna skriker efter kompetent personal att anställa. Sanningen är nog snarare den att kraven på arbetsmarknaden har blivit successivt högre över tid, vilket har gjort att fler människor slås ut från densamma. Denna grupp är inte särskilt konjunkturkänslig.

För att minska denna grups omfattning finns det således två vägar att välja. Antingen görs det ansträngningar för att sänka kraven på arbetsmarknaden genom lägre löner och subventioner av arbeten som inte kräver gymnasieexamen. Det andra alternativet är att vi utbildar och stöttar deltagarna så att de kan ta sig igenom sina bekymmer och klarar av att bli anställningsbara på dagens arbetsmarknad. Det sistnämnda alternativet är det klokaste, såväl utifrån deltagarnas egen möjlighet till rimliga löner och villkor, men också för att vi inte har råd som land att subventionera lågproduktiva sektorer i ekonomin. Vi måste konkurrera med kunskap och kvalitet i allt vi gör.

Detta är naturligtvis ett högstämt och svåruppfyllt mål. Men det är därför vi är här och gör det vi gör. Samhället som helhet behöver alla människor för att fungera optimalt. Vi behöver arbeta på vår maximala potential för att vi själva såväl som alla de vi har runt omkring oss, våra grannar, vår stad, vår kommun, vårt land och vårt jordklot skall ha det så bra som möjligt.

Med detta i bakhuvudet; läs och begrunda årets bokslut. Vad kan vi skruva på för att försäkra oss om att våra insatser flyttar fram våra positioner? Är det någonting vi missar? Är det någonting som vi gör så bra att det borde spridas till andra aktörer?

Styrelsen i Samordningsförbundet Umeåregionen genom ordförande Peter Vigren

Innehållsförteckning

sida

ORDFÖRANDE HAR ORDET	2
1. FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	4
1.1 Sammanfattning av verksamhetsåret	4
1.2 Om förbundet	5
1.2.1 Organisation	5
1.2.2 Historik	5
1.2.3 Lagrum	5
1.2.4 Uppdrag	5
1.2.5 Finansiering/Medlemsavgifter	6
1.2.6 Verksamhetsidé och vision	6
1.3 Beskrivning av verksamheten	6
1.3.1 Målgrupper	6
1.3.2 Insatser	7
1.4 Måluppfyllelse och resultat	9
1.4.1 Uppföljning och resultat för individinriktade insatser	9
1.4.2 Uppföljning och resultat för strukturövergripande insatser	10
1.5 Styrelsens arbete under året	12
1.6 Ekonomiskt utfall	13
1.6.1 Ekonomisk sammanfattning	14
1.6.2. RESULTATRÄKNING	14
1.6.3. BALANSRÄKNING	15
Balansräkning	15
1.6.4. KASSAFLÖDESANALYS	16
1.6.5. REDOVISNINGSPRINCIPER	16
1.6.6. EVENTUELLA TILLÄGGSUPPLYSNINGAR	16
1.6.7. NOTER	17
2. STYRELSENS BESLUT	18
BILAGA 1. INSATSER OCH MÅLUPPFYLLELSE	20
BILAGA 2. DEFINITION AV EN SAMVERKANSPLATTFORM	30

BILAGOR TILL ÅRSREDOVISNINGEN

1. Måluppfyllelse av åtaganden i verksamhetsplanen
2. Definition av samverkansplattform

1. Förvaltningsberättelse

Årsredovisningen innehåller en översiktlig redogörelse av resultat och verksamhetsutveckling samt en redovisning av det ekonomiska utfallet för budgetåret 2016.

Till redovisningen hör 2 bilagor.

1.1 Sammanfattning av verksamhetsåret

Förbundet bedrev under året verksamhet för totalt 12 342 tkr. Till detta tillkommer medlemmarnas egenfinansiering som motsvara minst lika mycket som förbundet gått in med. Vid årets slut hade förbundet ett eget kapital motsvarande 3 202 tkr, vilket är en ökning med 654 tkr jämfört med året innan.

Under året fick totalt 802 människor stöd av de samverkande parterna inom ramen för Samordningsförbundet. Könsfördelningen var jämn med liten övervikt för män (54 % män och 46 % kvinnor). Av de 356 deltagare som avslutades har 163 (46 %) gått till arbete eller studier och 119 till annat positivt avslut (33 %). Målet till arbete och studier var 40 % i genomsnitt, ett mål som därmed överträffats. Det är viktigt att beakta att det finns en viss överlappning mellan de olika verksamheterna, vilket gör att individer kan återfinnas i fler än en verksamhet och därmed blir dubbelrapporterade. Till redovisningen ska tilläggas de individärenden som tas upp i NAFS (Primärvården, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och socialtjänsten i samverkan). Förbundet saknar statistik över dessa men lågt uppskattat får 1 100 individer någon form av stöd via NAFS, även dessa kan vara överlappande med andra insatser.

Samverkan är en ständig process i utveckling vilket kännetecknar det arbete som bedrivs i Umeåregionen. Ungdomstorget har under året gått in i sin tredje version med fokus på ständig förbättring av verksamheten. När det gäller samverkan för vuxna äldre än 25 år har året till stor del handlat om att utreda förutsättningarna för en utbyggd samverkansplattform i Umeå. Detta arbete har lett fram till ett beslut i styrelsen om att starta ett Vuxentorg i oktober 2017. Den uppbyggda primärvårdsamverkan inom ramen för NAFS har under året genomlysts och utvecklats ytterligare. Förbundets kunskap om strukturens funktionalitet har ökat, varpå ett utvecklingsprogram har tagits fram. I kranskommunerna har den lokala samverkansmodell som tagits fram i Vännäs sprits till Nordmaling och Vindeln. I Vännäs är arbetet nu fullt ut operativt medan året mest handlat om uppstart för Vindeln och Nordmaling.

Samordningsförbundet arbetar strategiskt med mötesarenor. Ett exempel är de NAFS seminarier som genomförts sedan 2007, till att börja med två gånger/år, numera en gång/år. Ett annat exempel är de s.k. KUR dagar som genomförs för myndighetspersonal och nyckelpersoner inom gymnasieskolorna. Under året genomfördes två sådana dagar med cirka 100 deltagare/tillfälle detta med syfte att utveckla ungas övergång från skola till arbetsliv. Ett ytterligare exempel på möteplatser är den konferens som anordnades i september gällande psykisk ohälsa på kvinnodominerade arbetsplatser med cirka 100 deltagare.

Vid årsskiftet avslutades projektet Stödstruktur för socialt företagande. Under projektiden har ett funktionsnätverk med ett koordinerande huvudmannaskap byggts upp och testats. Det avslutas nu som projekt och lyfts in i Coompanions verksamhet med delad finansieringen mellan Umeå kommun och Coompanion. De övriga kommunerna i Umeåregionen kommer att bjudas in att delta i den fortsatta verksamheten.

Under året har en förstudie genomförts gällande den psykiska ohälsan på kvinnodominerade arbetsplatser. Förstudien har lett fram till en överenskommelse mellan Samordningsförbundet, Försäkringskassan och medlemskommunerna om att jobba proaktivt för att minska ohälsan.

Under året har Robertsfors kommun ansökt om medlemskap i förbundet vilket innebär att alla kranskommuner utom Bjurholm från och med 2017 är medlemmar i Samordningsförbundet Umeåregionen.

Året har innehållit framgångar men också till viss del motgångar. Under året lämnade Försäkringskassan den samlokalisering runt unga som man deltagit i sedan 2009. Försäkringskassan uppger minskade resurser som motiv till detta. I maj var ett medlemsråd inbokad som sent blev inställt p.g.a. av för många återbud. Detta är olyckligt då medlemssamråden är viktiga för att utveckla samverkan och därmed välfärden ytterligare. Förbundet kan också konstatera att det är för många av deltagarna som inte registreras i SUS – systemet för uppföljning av samverkansinsatser. Även detta är bekymmersamt då omfattningen på förbundets arbete inte fullt ut rapporteras till regeringen.

1.2 Om förbundet

1.2.1 Organisation

Samordningsförbundet är en fristående juridisk organisation med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västerbottens läns landsting samt Umeå, Vindeln, Vännäs och Nordmalings kommuner som medlemmar.

Förbundets organisation består av en styrelse som utses av medlemmarna. Till sin hjälp har den ett kansli bestående av en förbundschef, biträdande förbundschef samt en administratör.

1.2.2 Historik

Förbundet anses bildat den 1 maj 2005 under namnet Samordningsförbundet Umeå. Från och med den 1 januari 2014 utvidgades förbundet med Vännäs kommun då under namnet Samordningsförbundet Umeå-Vännäs.

Från och med den 1 januari 2016 utvidgades förbundet ytterligare med kommunerna Vindeln och Nordmaling under namnet Samordningsförbundet Umeåregionen.

1.2.3 Lagrum

Samordningsförbundet verkar utifrån Lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser (2003:1210) och förbundsordningen som beslutats av samordningsförbundets medlemmar. Lagens syfte är att ge lokala aktörer möjligheter att utveckla samverkan inom rehabiliteringsområdet och samordna gemensamma insatser riktade till personer i behov av samordnad rehabilitering samt underlätta en effektiv resursanvändning.

Samordningsförbundet följer även lagen om kommunal redovisning (1997:614) och kommunallagen (1991:900) i tillämpliga delar.

1.2.4 Uppdrag

De verksamheter som förbundet finansierar kompletterar myndigheternas verksamhet. Samordningsförbundets uppgift är i första hand att verka för att medborgare ska få stöd och rehabilitering till egen försörjning. På individnivå verkar samordningsförbundet genom att finansiera och samordna insatser som bedrivs av de samverkande parterna.

Samordningsförbundet stödjer också aktivt insatser som syftar till skapa strukturella förutsättningar för att myndigheterna ska kunna samarbeta bättre. Det kan t.ex. handla om kompetensutveckling och kunskapsutbyte.

1.2.5 Finansiering/Medlemsavgifter

Årets tilldelning från förbundsmedlemmarna uppgick till 12 430 tkr, där Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen bidrog med hälften av medlen, landstinget med en fjärdedel och kommunerna med resterande fjärdedel, med befolkning i arbetsför ålder som fördelningsnyckel.

1.2.6 Verksamhetsidé och vision

Samordningsförbundet ska bidra till att lösa arbetskraftsförsörjningen genom att varje människas arbetsförmåga tas till vara genom hållbart samarbete i ständig utveckling. Denna vision ska förverkligas via integrerad jämlik samverkan, där parterna med gemensamt ansvar och till så stor del som möjligt egna resurser bidrar till att visionen förverkligas.

Samordningsförbundet är den gemensamma arenan och den sammanhållande kraften i den lokala frivilliga samverkan som byggts upp.

1.3 Beskrivning av verksamheten

1.3.1 Målgrupper

Människor bosatta i Umeå, Vännäs, Vindeln och Nordmalings kommuner som har långvarigt behov av offentlig försörjning i form av sjukpenning, sjuk- och aktivitetsersättning, arbetslöshetsersättning eller försörjningsstöd. De ska ha behov av samordnad rehabilitering från minst två av samverkansparterna. Det kan också vara människor som står utanför samhället och helt saknar försörjning från samhället, s.k. hemmasittande.

Samordningsförbundets insatser riktas till alla i åldern 16-64 år som faller inom ramen för ovan beskrivning. Individernas behov ska vara avgörande, dock ska unga i åldern 16-30 år vara prioriterade.

Det finns inte statistiska underlag för alla som anvisats till samordnade insatser men baserat på statistiska underlag från SUS (497 yngre än 25 år) och (262 äldre än 25 år) samt uppgifter från de olika verksamheterna ges nedan beskrivning.

Ungdomar (16-25, i vissa fall 29 år)

Det vanligaste skälet till utanförskap bland de som deltar i samordnade insatser är psykisk ohälsa. Vid tidigare screening på Ungdomstorget framkom 2,3 hinder i snitt varav de allra flesta hade minst en psykisk diagnos eller symptom. Baserat på statistik från SUS hade 40 % av ungdomarna aktivitetsersättning vid inregistrering, 13 % A-kassa eller aktivitetsstöd och 24 % försörjningsstöd. 18 % hade ingen offentlig ersättning och 4 % annan offentlig ersättning eller studiestöd. Vad gäller studiebakgrund har 44 % av ungdomarna högst grundskola, 49 % gymnasium och 1 % eftergymnasial utbildning. 73 % av ungdomarna har 1-3 år i offentlig försörjning, 19 % 4-6 år och 8 % har varit beroende av offentlig försörjning i mer än 7 år.

Vuxna (26-65 år)

Precis som bland ungdomar är det psykisk ohälsa som är den absolut vanligaste orsaken till utanförskap. Av statistik från SUS framgår att 50 % av de anvisade hade sjukpenning eller sjukersättning vid start av insatsen. 14 % A-kassa eller aktivitetsstöd och 34 % försörjningsstöd. Vad gäller studiebakgrund har 25 % högst grundskola, 38 % gymnasium och

24 % eftergymnasial utbildning. 34 % av deltagarna har haft offentlig försörjning 1-3 år, 26 % 4-6 år och 40 % mer än 7 år.

1.3.2 Insatser

De operativa insatser som bedrivs inom ramen för Samordningsförbundet organiseras i s.k. plattformar (för definition av plattform se bilaga 2), lokala modeller samt till viss del projekt. Här nedan följer en kort sammanfattning av plattformarna, de lokala modellerna och projekten.

Samverkansplattform för unga

Redan 2009 etablerades Ungdomstorget som idag utgör navet av insatser för unga som har mer omfattande behov av stöd. Ungdomstorget är en samlokaliserad/samorganiserad samverkan mellan Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Umeå kommun (Viva arbetsmarknad och Socialtjänsten) samt psykiatriska kliniken – NUS. Deltagarna anvisas via en beredningsfunktion och får sedan tillgång till individanpassade åtgärder. Genom att alla parter finns kopplade till verksamheter är insatsutbudet stort.

Vartefter behov identifierats har det till Ungdomstorget kopplats olika kompletterande insatser, bland annat för unga i övergång från särskola till arbetsliv (Mellansteget), unga hemmasittande (Hikikomori) och insatser för unga med behov av stöd för att komma igång (Våga växa). Dessa insatser har vuxit fram inom ramen för Samordningsförbundet och sedan successivt implementerats som ordinarie verksamhet och går nu under samlingsnamnet, De sammanhållna insatserna för unga. Dessa insatser är ett viktigt komplement till det kommunala aktivitetsansvaret.

Nytt för året har varit att arbeta med uppsökande verksamhet mot unga inom ramen för insatsen Ciceron. I insatsen arbetar två ungdomar med uppdrag att söka upp andra unga för att motivera dem att delta i aktiva insatser mot arbete eller studier.

Samordningsförbundet bidrar också till DUA (Delegationen unga till arbete) via ovan beskrivna insatser, ett aktivt deltagande i ledningsgrupp samt den mötesplats som byggts upp via KUR – gemensam kompetensutveckling. Under 2016 anordnade förbundet två s.k. KUR-seminarier för cirka 100 nyckelpersoner inom skolan och de samverkande myndigheterna.

Samverkansplattform för vuxna (+25)

Sedan 2011 bedrivs samverkan för de som är äldre än 25 år i form av Steget vidare. Steget vidare är en samlokalisering av medarbetare från Umeå kommun (Socialtjänsten och Viva resurs), Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Psykiatriska kliniken – NUS.

Under året har Samordningsförbundet haft i uppdrag att tillsammans med parterna utreda förutsättningarna för en utbyggd vuxenplattform. Uppdraget har haft sin utgångspunkt i att den befintliga samverkan klarar för få deltagare och är för "spretiga" med en mängd olika insatser som inte hänger ihop. Uppdraget mynnade ut i ett förslag om start av ett Vuxentorg. Förslaget antogs av styrelsen och start av den nya verksamheten planeras till oktober 2017.

Under året har ett försök gjorts med att utveckla tidiga insatser för gruppen vuxna som står långt från arbetsmarknaden genom insatsen Förberedelse för arbetslivsinriktad rehabilitering – FFA. De erfarenheter som vunnits kommer att bli en del av det nya Vuxentorget.

Under året genomfördes också en förstudie med syfte att kartlägga metoder för att arbeta förebyggande mot den ökande ohälsan i kvinnodominerade kontaktyrken. Den förstudie som presenterats för styrelsen har legat till grund för en överenskommelse mellan Samordningsförbundet, Försäkringskassan samt medlemskommunerna om att testa metoder för att förebygga och motverka psykisk ohälsa inom nämnda yrkesgrupper.

Samverkansplattform primärvård - NAFS

Sedan 2007 har Primärvården samt 3 kliniker på NUS, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Socialtjänsten samverkat inom ramen för det som fått namnet NAFS. Verksamheten startade som ett projekt inom Samordningsförbundet och från och med 1 januari 2013 bedrivs verksamheten i form av en överenskommelse mellan huvudmännen och förbundet. Varje huvudman har angett vilka uppgifter de ska göra inom ramen för den uppbyggda samverkansstrukturen. Samordningsförbundet har åtagit sig att vara sammankallande för styrgruppen, finansiera ett seminarium per år samt genomföra fyra frukostföreläsningar med handledarna som deltar i resursteamet. NAFS följs varje år upp via en enkät som Västerbottens läns landsting ansvarar för. Under året har en gapanalys av verksamheten genomförts. Den analysen utmynnade i ett utvecklingsprogram med åtta insatsområden som ska genomföras med start under 2017.

Lokala samverkan i Vännäs, Vindeln och Nordmaling

Under 2015 påbörjades ett utvecklingsarbete i Vännäs där en lokal modell för samverkan etablerades. Modellen består av en lokal ledningsgrupp för samverkan och en beredningsgrupp med en koordinator/arbetskonsulent. Syftet med modellen är att strukturellt och systematiskt arbeta med lokal samverkan. Det ska också finnas en tydlig koppling till de befintliga samverkansplattformarna i Umeå i form av att dessa nyttjas för människor som behöver ett mer omfattande stöd. Samverkansplattformarna har ett antal platser avsatta för kranskommunerna. Den modell som finns i Vännäs har under året även implementerats i Vindeln och Nordmaling.

För att stärka det operativa arbetet genomfördes en kick-off med styrgruppen i juni samt en workshop med all relevant personal i augusti.

Projekt

Under året har två projekt bedrivits, Matcha och Stödstruktur för socialt företagande. I Matcha har Arbetsförmedlingen i samverkan med Viva arbete prövat metoder för att i nära samarbete med arbetsgivare matcha förbundets målgrupper mot arbete. 2016 var Matchas tredje och sista år och har resulterat i en handbok som kommer att vara en del av underlaget för det nya Vuxentorget.

Stödstruktur för socialt företagande startade redan 2011 och avslutas som projekt efter detta år. Syftet har varit att utveckla ett funktionsnätverk för socialt företagande i Umeå och Vännäs kommuner. I projektets slutrapport redovisas ett prövat förslag på uppbyggnaden av ett sådant nätverk.

Stödstruktur för samverkan

Samverkan är komplex och kräver tid att bygga upp och underhålla, för att det ska fungera behövs det stödprocesser. Förbundet har i verksamhetsplanen angivit sex sådana; ledarskapsutveckling, samverkanskunskap, omvärldsbevakning, kommunikation, samverkan med arbetsmarknaden och sammanhållning Umeåregionen. I detta ingår att anordna

mötesplatser i form av gemensam kompetensutveckling, konferensen, seminarium m.m. Här följer en kort sammanfattning av årets stödinsatser:

Styrelsen antog 2015 en policy för ledarskapsutveckling, den viktigaste delen i den är att introducera ledare i samverkansuppdraget, vilket görs kontinuerligt. Samma sak sker även för medarbetare i de olika samverkansplattformarna som enligt framtagna strukturer introduceras i samverkansuppdraget. Båda dessa områden går och ska utvecklas ytterligare. Omvärldsbevakning sker regelbundet i alla forum som finns inom förbundet.

Under året har förbundet stått värd för ett antal mötesplatser, några exempel är det årliga NAFS seminariet för cirka 100 medarbetare inom primärvårdsamverkan- NAFS, KUR- gemensam kompetensutveckling för cirka 100 nyckelpersoner inom ungdomsplattformen och skolan, Potentialen i socialt företagande en konferens för cirka 80 deltagare, Konferens om psykisk ohälsa i kvinnodominerade kontaktyrken för cirka 100 deltagare. Vidare har förbundet stått värd för 4 frukostföreläsningar med cirka 20 deltagare/tillfälle. Förbundet har även arrangerat en workshop för all berörd personal i kranskommunerna med syfte att utveckla det lokala samverkansarbetet. Vid detta tillfälle deltog cirka 40 personer. Ett annat viktigt forum är det nätverk av nyckelpersoner från plattformarna som hålls samman av kansliet. Nätverket träffas var sjätte vecka och syftar till att stärka sammanhållningen i regionen.

Övriga utvecklingsområden

I verksamhetsplanen anges tre övriga utvecklingsområden, dessa är expansion, målgruppsanalys och utveckla system för uppföljning. Expansionen syftar till att få fler kommuner i Umeåregionen att söka medlemskap i förbundet, vilket lyckats då Robertsfors kommun under året sökte medlemskap. Målgruppsanalysen har genomförts i samband med utredningen av en ny vuxenplattform. Vad gäller utvecklade former för uppföljning är det den sociala redovisningen som genomförts för Steget vidare som åsyftas.

1.4 Måluppfyllelse och resultat

1.4.1. Uppföljning och resultat för individriktade insatser

	Kvinnor	Män	Totalt	%
Antal deltagare totalt	366	436	802	
varav nya för året	192	229	421	
Totalt antal avslutade	157	199	356	
varav till arbete	50	72	122	34 %
Varav till studier	23	18	41	12 %
varav annat positivt avslut	56	63	119	33 %
Antal avbrott	28	46	74	21 %
Antal kvar i verksamheten	209	237	446	

Sammanlagt har 802 individer deltagit i samverkaninsatser, varav ungefär hälften är nya för året. Det är viktigt att betona att det finns en viss överlappning mellan insatserna vilket gör att samma individ kan vara registrerad i mer än en insats. Förutom de individer som det finns statistik på har cirka 1100 individer fått stöd via NAFS samverkan.

Av de 356 som avslutats har 122 (34 %) gått till arbete, 41 (12 %) till studier och 119 (33 %) fått ett annat positivt avslut. Med positiva avslut menas annan rehabilitering av t.ex. medicinsk karaktär, Sjukersättning eller daglig verksamhet om arbetsförmågan bedömts som uttömd. 74 deltagare (21 %) har avbrutit insatsen.

Det är något större andel män som deltar i samverkansinsatserna (54 %). Det är också en större andel män som får arbete eller annat positivt avslut. Dock är det en större andel kvinnor som går till studier (56 %).

Samordningsförbundets mål är att 40 % av de som avslutat sin insats ska gå till arbete eller studier, vilket överträffats med 6 %. De kvalitativa mått som anges i verksamhetsplanen redovisas senare under året för delar av verksamheten i form av socialt bokslut, detta rör Steget vidare. I jämförelse med föregående år har andelen som fått arbete eller gått vidare till studier sjunkit med 6 %. Det är ungefär samma volym deltagare, dock var det en större andel kvinnor som deltog i gemensamma insatser 2015. 2015 fick 22 % ett annat positivt avslut, 2016 har den siffran stigit till 33 %. Totalt sett innebär det att 79 % har fått någon form av positivt avslut jämfört med 74 % 2015.

1.4.2. Uppföljning och resultat för strukturövergripande insatser

Samordningsförbundet ska bidra till att lösa arbetskraftsförsörjningen genom att varje människas arbetsförmåga tas till vara genom hållbart samarbete i ständig utveckling. För att förverkliga denna vision arbetar förbundet långsiktigt strategiskt med integrerad samverkan. Förbundet vill på detta sätt i så hög grad som möjligt allokera huvudmännens samlade resurser i samverkanens plattformar. I verksamhetsplanen finns det uttryckt att det i Umeå ska finnas en hållbar samverkansplattform för unga och en för vuxna i ständig utveckling. Vidare uttrycks att det ska finnas en fungerande samverkan mellan primärvården och myndigheterna samt att det i Vindeln, Nordmaling och Vännäs ska finnas en hållbar lokal samverkansmodell. Samverkan ska också ske sammanhållet med Umeå som nav samt att det ska finnas stödprocesser.

Sedan 2009 finns en samverkansplattform för Unga i form av Ungdomstorget som är i ständig utveckling. För målgruppen äldre än 25 år, finns ännu inte en sådan välutvecklad verksamhet därför har det bedrivits ett utredningsarbete under året som mynnade ut i att styrelsen tog beslut om start av en samverkansplattform för vuxna med start i oktober 2017. Sedan 2007 finns det en utvecklad samverkan mellan primärvård och myndigheter i form av NAFS. Verksamheten har under året analyserats vilket lett fram till en utvecklingsplan med 8 insatsområden där utvecklingsarbetet påbörjas under 2017. I Vännäs har en samverkansmodell utvecklats som spritts till Vindeln och Nordmaling som också den är i ständig utveckling. Vad gäller målet om sammanhållna insatser med Umeå som nav finns det ännu mycket att göra då den lokala samverkan i kranskommunerna måste vara fullt utbyggd innan denna samordning kan uppstå. Samordningsförbundet jobbar intensivt med stödprocesser såsom ledarskap, kompetensutveckling, omvärldsbevakning m.m.

Förbundet har som ambition att arbeta strukturpåverkande med integrerad samverkan som modell. Integrerad samverkan innebär att man i så hög grad det är möjligt bygger in samverkan i det ordinarie insatsutbudet. Samordningsförbundets uppgift blir där att hålla samman, stimulera och följa upp den samverkan som byggs upp. Förbundet har nått långt och har en bred acceptans bland medlemmarna. Tydligast framträder denna bild genom medlemmarnas vilja till fortsatt hög grad av egenfinansiering och engagemang.

Förbundets långsiktiga arbete med unga har lyfts in som en central del i DUAan (Delegatinen unga till arbete). Ungdomstorget utgör navet i insatser för de mest utsatta grupperna och de sammahållana insatserna för unga utgör ett mycket viktigt komplement till det kommunala aktivitetsansvaret. Vi kan också se att Umeå har bland de lägsta siffrorna för UVAS – Unga som varken arbetar eller studerar.

Samordningsförbundet jobbar strategiskt och uthållig med mötesarenor. Ett exempel är de NAFS seminarier som genomförts sedan 2007, till att börja med två gånger/år och numera en gång/år. Ett ytterligare exempel på liknande satsningar är de s.k. KUR dagar som genomförs för myndighetspersonal och nyckelpersoner inom gymnasieskolorna. Under året genomfördes två sådana dagar med cirka 100 deltagare/tillfälle.

Vid årsskiftet avslutades projektet Stödstruktur för socialt företagande. Under projekttiden har ett funktionsnätverk med ett koordinerande huvudmannaskap byggts upp och testats. Det avslutas nu som projekt och lyfts in i Coompanions verksamhet med delad finansieringen mellan Umeå kommun och Coompanion. De övriga kommunerna i Umeåregionen kommer att bjudas in att delta i den fortsatta verksamheten. Under projekttiden har antalet sociala företag i Umeå och Vännäs ökat från 4 till 12. Antalet anställda i sektorn har ökat från 29 till 72. Samordningsförbundet har varit en tydlig och uthållig finansiär och pådrivare i frågan under fem års tid, detta har nu burit frukt och visar på kraften i Finsamlagen.

Under året har en förstudie genomförts gällande den psykiska ohälsan på kvinnodominerade arbetsplatser. Förstudien har lett fram till en överenskommelse mellan Samordningsförbundet, Försäkringskassan och medlemskommunerna om att jobba proaktivt för att minska ohälsan.

I verksamhetsplanen uttrycks att 3-4 effektmått ska tas fram. Denna fråga har legat på beredningsgruppens ansvar under hela året men än så länge finns bara ett effektmått framtaget. Det mått som tagits fram och som anses tydlig kopplat mot fungerande samverkan är antal/andel UVAS av ungdomspopulationen. Nedan redovisas de senaste siffrorna som finns, från 2014. Förbundet kommer att följa dessa siffror med 2014 som baslinje.

	Antal UVAS 20-24 år, 2014	Andel UVAS av ungdomspopulationen 20-24 år, 2014
Umeå	876	6,9
Kvinnor	385	6,0
Män	491	7,9
Vindeln	21	8,0
Kvinnor	11	9,7
Män	10	6,7
Vännäs	78	14,0
Kvinnor	37	14,4
Män	41	13,6
Nordmaling	50	13,6

Kvinnor	16	9,9
Män	34	16,5
Robertsfors	40	12,1
Kvinnor	19	12,5
Män	21	11,7

1.5 Styrelsens arbete under året

Förbundet leds av en styrelse som utses av medlemmarna. Styrelsen består av fem ledamöter och 6 ersättare. Styrelsen utser inom sig ett presidium bestående av ordförande och vice ordförande. Styrelsen har haft följande sammansättning under året:

Ordinarie ledamöter	Ersättare	Utsedda av
Peter Vigren (s) (ordförande)	Elmer Eriksson (m)	Umeå kommun
Carola Larsson (vice ordförande)	Björn Norgren	Arbetsförmedlingen
Mikael Broman	Per-Erik Björk	Försäkringskassan
Ulf Björk (s)	Kenneth Isaksson (m)	Västerbottens läns landsting
Johan Söderling (s)		Vännäs kommun
	Madelaine Jakobsson (c)	Nordmalings kommun
	Mathias Haglund (s)	Vindelns kommun

Styrelsens aktiviteter

Styrelsen har under året haft sju sammanträden; 12/2, 11/3, 29/4, 3/6, 16/9, 27/10 och 25/11. Baserat på verksamhetsplanen har ett årshjul tagits fram för styrelsen sammanträden där man i hög grad fokuserar på uppföljning och avstämning av verksamheterna. Detta har medfört att varje sammanträde blivit tematiska då de haft sitt huvudfokus på t.ex. samverkan för unga, ohälsa, kransen etc. Styrelsen lägger numera vartannat sammanträde i Umeå och vartannat i någon av kranskommunerna. Styrelsens planeringdag genomfördes i samband med sammanträdet den 27/10. Förutom presidiemöten och styrelsesammanträden deltar ledamöter och ersättare i olika konferensen, workshops och andra aktiviteter. Något medlemssamråd har inte genomförts under året.

Revisorer

Förbundets räkenskaper och verksamhet granskas av revisorer som är utsedda av medlemmarna. Landstinget utser revisor för Landstinget och kommunerna. Försäkringskassan utser revisorer för Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Revisionen har haft följande sammansättning:

För Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen	Mats Henriksson, Deloitte
För Västerbottens läns landsting, Umeå, Vännäs, Nordmaling och Vindelns kommuner	K-G Abrahamsson
Sakkunnigt biträde	Nicklas Hermansson, KPMG

Kansliet

Kansliets viktigaste uppgift är att stödja insatserna och ansvara för planering, verkställighet, uppföljning och kommunikation av styrelsens beslut. Kansliet ger ett omfattande processtöd till verksamheterna på olika nivåer och med olika verktyg. I detta ingår bland annat stöd till

ledare, styrgrupper, nyckelpersoner m.fl. I kansliets uppgift ingår också att arrangera och koordinera konferenser, seminarier, workshops, utbildningar och frukostmöten. Allt i syfte att utveckla samverkan. I och med att förbundet vuxit har styrelsen beslutat att utöka kansliets personella bemanning med en biträdande förbundschef på halvtid och en administratör på halvtid. En ekonom på Umeå kommun hanterar enligt avtal förbundets ekonomi. Dessutom finns ett avtal med Umeå kommun om hantering av löner för anställda i förbundet och till styrelsen.

Beredningsgruppen

Beredningsgruppen sammanträder alltid en vecka före styrelsen. En viktig uppgift för Beredningsgruppen är att lämna rekommendationer gällande de förslag på verksamheter som styrelsen har att ta ställning till. Under året behandlade Beredningsgruppen samtliga ärenden som gått upp till styrelsen för beslut. Ett stående inslag i beredningsgruppens sammanträden är att diskutera pågående verksamhet på ett övergripande sätt. Detta sker oftast genom att förbundets tjänsteman föredrar nulägen alternativt att utvecklingsledare/projektledare gör det. Beredningsgruppen har under året lagt ner mycket arbete på utvecklingen av en ny samverkansplattform för vuxna.

Styrgrupper

Alla verksamheter/projekt har en styrgrupp. Styrgrupperna har ett operativt ledningsansvar för en eller flera verksamheter/projekt. Styrgruppernas ansvar finns beskrivet i en arbetsordning beslutad av styrelsen. Under 2016 fanns det åtta styrgrupper.

1.6 Ekonomiskt utfall

Årets nettokostnad uppgår till 12 342 tkr (10 699 tkr år 2015) vilket jämfört med budgeten för 2016 på 13 828 tkr visar en minskning motsvarande -1 486 tkr. Minskningen beror på projektens totala utfall år 2016 som landade på 9 662 tkr (8 801 tkr år 2015) och jämfört med budgeten på 11 510 tkr visar en minskning motsvarande -1 848 tkr. Även projektnära kostnader med ett utfall på 414 tkr (497 tkr år 2015) jämfört med budgeten för 2016 på 730 tkr visar en minskning motsvarande -316 tkr, se tabellen 1.6.7 längre ner.

Förbundets intäkter uppgår till 12 996 tkr (10 603 tkr år 2015). Huvudmännens tilldelning till förbundet har ett utfall på 12 930 tkr (10 600 tkr år 2015) vilket överstiger budgeten med 500 kr. Den höjningen avser Försäkringskassans extra medel för projektet "Den gröna vägen" under år 2016. Dessutom har Arbetsförmedlingen bidragit med 66 tkr i form av lönebidrag för anställning av en administratör med halvtidstjänst i förbundet.

Den finansiella intäkten har sedan början av år 2015 försvunnit totalt och placeringsräntan hos de flesta stora bankerna ligger på 0,00 %. Av detta skäl är placeringskontot fortfarande stängt.

Årets resultat ger en överskott motsvarande 654 tkr (-96 tkr år 2015) vilket beror på projektens minskade utfall. Överskottet har åstadkommit en höjning av eget kapital från 2 547 tkr till 3 201 tkr i slutet av år 2016.

Rekvirering av projektmedel i en optimal tid fortsätter att minska och det är projektägarna som dröjer med ansökan om ersättning för projektens kostnader. Projektmedel som

rekvirerades under år 2016 uppgick till 3 732 tkr. Resten av projektens utfall motsvarande 5 930 tkr (4 853 tkr 2015) rekvirerats/rekquireras under år 2017.

Nedan redovisas en ekonomisk sammanfattning för år 2016 samt resultat- och balansräkning med kassaflödeanalys för helåren 2016 och 2015. En sammanställning över årets budget och utfall följer efter:

1.6.1 Ekonomisk sammanfattning

Belopp tkr	Utfall jan-dec 2016	Aktuell budget jan-dec 2016	Avvikelse utfall – budget	Bokslut helår 2015
Nettokostnad	-12 342	-13 848	-1 506	-10 699
Bidrag/intäkt	12 996	12 430	566	10 603
Resultat	654	-1 418	2 072	-96
Utgående eget kapital	3 201	1 129	2 072	2 643
Likvida medel	9 370	6 203	3 167	7 621

1.6.2. Resultaträkning

Resultaträkning

Belopp i kr.	Not	2016-01-01 -2016-12-31	2015-01-01 -2015-12-31
Verksamhetens medlemsavgifter	1	12 429 932	10 600 000
EU-medel och andra bidrag		500 000	
Övriga intäkter		66 295	
Verksamhetens kostnader		-12 341	-10 699
Avskrivningar		667	528
Verksamhetens nettokostnad		654 560	-99 528
Finansiella intäkter			3 606
Finansiella kostnader		- 267	
Resultat före extraordinära intäkter			
Extraordinära intäkter			
Periodens/årets resultat		654 293	-95 922

1.6.3. Balansräkning

Balansräkning

Belopp i kr.	Not	2016-12-31	2015-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgång			
Omsättningstillgångar			
Fordringar	2	147 330	136 019
Kassa och banktillgodohavande		9 370 101	7 621 512
Summa omsättningstillgångar		9 517 431	7 757 531
Summa tillgångar		9 517 431	7 757 531
Eget kapital och skulder			
Eget kapital		3 201 561	2 547 268
Avsättning			
Långfristiga skulder			
Kortfristiga skulder	3	6 315 870	5 210 262
Summa eget kapital och skulder		9 517 431	7 757 531
Ansvarsförbindelser			

1.6.4. Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys, den löpande verksamheten

Belopp i kr.	2016-12-31	2015-12-31
Periodens/årets resultat	654 293	-95 922
Justering för ej likviditetspåverkande poster		
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	654 293	-95 922
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-11 311	-76 918
Ökning/minskning kortfristiga skulder	1 105 607	103 128
Kassaflöde för den löpande verksamheten	1 094 297	26 210
Kassaflöde från investeringsverksamheten		
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		
Årets kassaflöde	1 748 590	-69 712
Likvida medel vid årets början	7 621 512	7 691 224
Likvida medel vid årets slut	9 370 101	7 621 512

1.6.5. Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen (1997:614) om kommunal redovisning i tillämpliga delar.

1.6.6. Eventuella tilläggsupplysningar

Sammanställning av budget och utfall 2016

	Budget 2016	Utfall 2016	Differens
Insatser			
Genomförande stödstruktur soc ftg	300	300	0
Steget Vidare 2	2 070	1 767	303
Matcha	800	667	133
Vännäs	370	354	16
Ungdomstorget 3	2 880	2 559	321
Insatser för unga	1 329	1 304	25
Nordmaling	370	197	173
Vindeln	370	298	72
Psykisk ohälsa kvinnor	416	394	22

Projekt P51	300	0	300
Uppsökande verksamhet ungdomar	250	164	86
Den gröna vägen	540	540	0
Förberedelse för arbetsrehabilitering	1 215	817	398
Insats NAFS	300	300	0
Summa	11 510	9 662	1 848
 Projektnära kostnader	 730	 414	 316
Summa insatser	12 240	10 076	2 164
 Kansli och administrativa kostnader			
Styrelsen, arvode	210	190	20
Kansli, löner	1286	1487	-201
Lokal, dator, telefon, mm för tjm	170	182	-12
Fortbildning för tjm	50	34	16
Resor, konferenser	75	87	-12
Arvoden till revisorer	37	32	5
Ekonomisk administration	180	180	0
Övrigt adm	140	74	66
Summa kansli och adm-kostnader	2 148	2 266	-118
 Tot. kostnader	 14 388	 12 342	 2 046
 Intäkter			
Intäkter, medlemsavgifter	12 970	12 430	-540
EU-medel och andra bidrag	0	0	0
Intäkter/övriga intäkter	0	566	566
Finansiella intäkter/kostnader	0	0	0
Tot. intäkter	12 970	12 996	26
 Resultat	 -1 418	 654	 2 072

1.6.7. Noter

Not 1. Verksamhetens medlemsavgifter

	2016-12-31	2015-12-31
Driftbidrag från staten	6 214 932	5 300 000
Driftbidrag från Nordmalings kommun	136 730	
Driftbidrag från Umeå kommun	2 694 202	2 488 000
Driftbidrag från Vindelns kommun	102 548	
Driftbidrag från Vännäs kommun	174 020	162 000

Driftbidrag från Västerbottens läns lansting	3 107 500	2 650 000
Summa	12 429 932	10 00 000

Not 2. Fordringar

	2016-12-31	2015-12-31
Friskvårdskostnad avseende år 2017	3 100	
Fordran moms kvartal 4	123 242	136 019
Löneskuld	2 028	
AF, lönebidrag november och december	18 960	
Summa	147 330	136 019

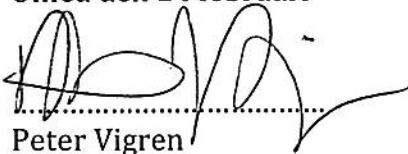
Not 3. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2016-12-31	2015-12-31
Leverantörsskulder	91 837	174 701
Skuld till huvudmän, upparbetade projektkostnader	5 929 826	4 853 453
Personalrelaterade skulder	167 016	100 202
Övriga kortfristiga skulder	127 191	81 906
Summa	6 315 870	5 210 262

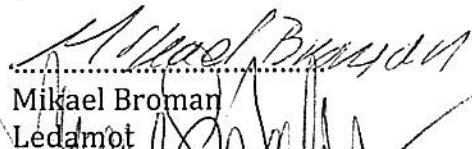
2. Styrelsens beslut

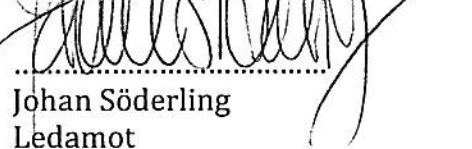
Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt kostnader, intäkter och förbundets ekonomiska ställning.

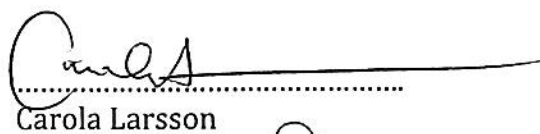
Umeå den 24 februari

Peter Vigren

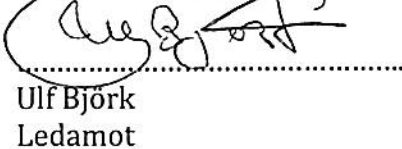
Ordförande

Mikael Broman
Ledamot

Johan Söderling
Ledamot

Carola Larsson

Vice ordförande

Ulf Björk
Ledamot

Bilaga 1. Insatser och måluppfyllelse

Alla verksamheter finns beskrivna under punkt 1.3.2. Här följer en redovisning av genomförda aktiviteter och måluppfyllelse inom respektive verksamhetsområde samt de två projektet Stödstruktur för socialt företagande och Matcha.

Samverkansplattform för unga

Samverkansplattformen består av Ungdomstorget som nav för UVAS – unga som varken arbetar eller studerar samt de kompletterande insatser som finns i övergången mellan skola och arbetsliv, Hikikomori, våga växa och Mellansteget. Den uppsökande verksamhet som provas under året (Ciceron) redovisas också under denna rubrik.

I verksamhetsplanen uttrycks fyra viktiga aktiviteter/mål för året (förutom individmålen) dessa är:

- Ungdomstorget ska under 2016 att fortsätta utvecklingsarbetet av version 3.0 enligt framtagna plan.
- Mellansteget, Våga växa och Hikikomori ska samordnas
- Det projektet som gjorts på Midgårdskolan för att underlätta övergången mellan skola och arbetsliv att breddas till ytterligare ett antal gymnasieskolor
- Under 2016 och 2017 ska en uppsökande insats provas

Ungdomstorget har präglats starkt av det utvecklingsarbete som genomförts under året. Man arbetar nu enligt det som fått namnet version 3.1. Året har också präglats av att Försäkringskassan inte längre sitter samlokaliserad med de andra parterna, dock deltar man i samverkan enligt en överenskommelse som tagits fram.

Vid årsskiftet 2015/2016 implementerades Hikikomori i Umeå kommun och från och med 2017 även i landstinget. Under året har samordningen av Hikikomori, Mellansteget och Våga växa förstärkts.

Resultat för individer Ungdomstorget

	Kvinnor	Män	Totalt	%
Antal deltagare totalt	163	224	387	
varav nya för året	81	96	177	
Totalt antal avslutade	64	95	159	
varav till arbete	22	29	51	32 %
Varav till studier	12	11	23	14 %
varav annat positivt avslut	14	24	38	24 %
Antal avbrott	16	31	47	30 %
Antal kvar i verksamheten	99	129	228	

Under året deltog 387 ungdomar i Ungdomstorgets verksamhet. Könsfördelningen var något ojämn med 57 % män och 43 % kvinnor. Av de 159 som avslutats har totalt 70 % gått till arbete, studier eller annat positivt avslut. Till arbete och studier har 46 % gått, detta att jämföra med genomsnittliga resultat från tidigare år på cirka 55 %. Antalet avbrott är 30 %, vilket är något högre än tidigare år. Verksamheten förklarar skillnaden i resultat med en för

varit allt mer komplex problematik hos målgruppen, där framför allt den psykiska ohälsan ökar.

Resultat för individer Våga växa

	Kvinnor	Män	Totalt	%
Antal deltagare totalt	31	31	62	
varav nya för året	25	18	43	
Totalt antal avslutade	20	18	38	
varav till arbete	2	1	3	8 %
Varav till studier	8	3	11	29 %
varav annat positivt avslut	5	7	12	32 %
Antal avbrott	5	7	12	32 %
Antal kvar i verksamheten	11	13	24	

Det har varit något fler deltagare i verksamheten under 2016 jämfört med året innan med en jämn könsfördelning. Resultatet har generellt sjunkit något jämfört med 2015, där det framför allt är färre som gått vidare i sin rehabilitering samt att antalet avbrott har ökat. Detta förklarar verksamheten med att den psykiska ohälsan i målgruppen är betydligt större än tidigare år. Detta föranleder avbrott och omtag samt hög frånvaro. Hälsoläget i målgruppen gör också att det kan finnas behov av att ändra i upplägg med t.ex. mindre grupper.

Resultat för individer Mellansteget

	Kvinnor	Män	Totalt	%
Antal deltagare totalt	13	14	27	
varav nya för året	6	7	13	
Totalt antal avslutade	8	7	15	
varav till arbete	2	1	3	20 %
Varav till studier	0	0	0	0 %
varav annat positivt avslut	6	6	12	80 %
Antal avbrott	0	0	0	
Antal kvar i verksamheten	5	7	12	

Under året har 27 ungdomar deltagit i Mellansteget, jämnt könsfördelat. I juni avslutades den sjunde gruppen med 13 deltagare. Av dessa rekommenderades 7 att skriva in sig på Arbetsförmedlingen, varav 2 fick en anställning. 6 av deltagarna rekommenderades att ansöka om daglig verksamhet. I den grupp som startade i augusti deltar en ungdom från Vännäs samt en ungdom från Nordmaling. Ytterligare en av ungdomarna har flyttat till Nordmaling i slutet av 2016. En av deltagarna har avslutat Mellansteget i slutet av 2016 i samråd med Försäkringskassan.

Resultat för individer Hikikomori

	Kvinnor	Män	Totalt	%
Antal deltagare totalt	14	18	32	
varav nya för året	4	9	13	
Totalt antal avslutade	6	7	13	

varav till arbete	0	1	1	8 %
Varav till studier	1	2	3	23 %
varav annat positivt avslut	5	4	9	69 %
Antal avbrott	0	0	0	
Antal kvar i verksamheten	8	11	19	
	Kvinnor	Män	Totalt	
Återvändare*	0	3	3	
Extra insatser**	5	3	8	

Under året har 32 ungdomar deltagit i verksamheten med något fler män än kvinnor. Under hösten 2016 gick 10 deltagare vidare till andra insatser, 13 totalt under året, och i början av 2017 förväntas ytterligare deltagare avslutas. Det har varit långa processer för flera av dessa (ca 2 år). Det kan bero på flera orsaker. Ett stort antal deltagare har svår social ångest och annan psykisk ohälsa, vilket gör att förändringar och nya steg framåt blir påfrestande och kan leda till bakslag. Dessutom bidrar köer till andra verksamheter (exempelvis till Aris, Ungdomsboende, BAS, utredningsköer) till förlängda processerna för deltagarna. Att släppa kontakten är ständigt en utmaning. Det som är gemensamt för alla deltagare är att de behöver ett nära stöd på vägen ut i arbetslivet. Vissa gånger sviktar det när andra myndigheter/verksamheter förväntas ta över planeringen. Det finns flera exempel på att deltagare återigen hamnat hemma om det inte funnit någon professionell som regelbundet peppar/följer upp tänkt planering.

I och med att flera deltagare är på väg vidare till andra insatser har Hikikomori startat igång kontakten med flera nya personer. I nuläget är kön till Hikikomori relativt kort. Det finns förhoppningar om att återigen börja arbeta mer uppsökande under 2017. Det finns ett stort intresse för verksamheten i hela Sverige. Under 2016 har Hikikomori tagit emot studiebesökare från 9 olika kommuner samt SKL:s beredningsgrupp.

Noterbart gällande målgruppen är att nästan alla har ett mycket stillasittande liv, med fritidsintressen som utförs hemma. Detta gör att minsta möjliga fysiska ansträngning kan vara utmanande. Man arbetar hårt med motivation till träning men har svårt att få igång regelbunden aktivitet hos deltagarna. Vad gäller deltagarnas fritidsintressen handlar det framförallt om att aktivera sig framför sin skärm i sitt hem. Man har uppmärksammat att målgruppen har slutat med fritidsaktiviteter utanför hemmet redan i ung ålder. Detta kan vara en faktor som påverkar en mer omfattande isolering.

Även en ny satsning från Ungdomshälsan har inletts under hösten 2016. Anhöriga till Hikikomoris deltagare erbjuds en stödgrupp. Detta är något som Hikikomori har efterfrågat.

Uppsökande verksamhet Ciceron

Insatsen startade i april 2016 och syftar till att söka upp ungdomar mellan 16-29 år som inte har arbete eller studerar. I huvudsak handlar detta om att hitta nya former och metoder för det uppsökande arbetet.

De två projektmedarbetarna har sökt upp ungdomar i naturliga miljöer/kanaler såsom ungdomsgårdar, träffpunkter utomhus, ungdomsrörelser, sociala medier, affischering, kvinnocafé, skolor, bibliotek etc. Väl vid etablering presenteras projektet och dess syfte vilket visat sig leda till vidare kommunikation. Ofta kan en kontakt leda till en annan, vilket gör att processen att nå ut till målgruppen kan bli ganska lång. Man har på detta sätt nått 252

ungdomar. Den absoluta majoriteten av de unga man nått har varit mellan 16-20 år. Många av ungdomarna man mött beskriver dåliga erfarenheter av kontakter med myndigheter. Stor vikt har därför lagts vid att informera om vilken hjälp man som ung kan få och i vissa fall har medarbetarna följt de unga till t.ex. Arbetsförmedlingen.

Man har även sökt kontakt med föräldrar, i förhoppning om att på detta sätt nå fler ungdomar. De vanligaste kanalerna har varit via t.ex. föräldramöten. På detta sätt har man nått 42 föräldrar.

Ett delsyfte med projektet är att stärka upp det kommunala aktivitetsansvaret. Detta har skett genom kontakte med unga i syfte att visa på möjligheter med anpassade utbildningar, möjligheter att läsa upp betyg, eller att informera om stödinsatser såsom Hikikomori och Våga växa.

Under året har man etablerat samarbete med bland annat SFI skolan, Ålidhemskyrkan, Hamnmagasinet och Korpen där man har uppsökande verksamhet.

Samverkansplattform för vuxna

I verksamhetsplanen uttrycks fyra viktiga aktiviteter/mål för året (förutom individmålen) dessa är:

- Den sociala redovisningen av steget vidare ska vidareutvecklas
- Det ska finnas en färdig utredning av en framtida vuxenplattform
- Det ska finnas en genomförd förstudie gällande ohälsan i kvinnodominerade kontaktyrken
- Det tredje steget i provandet av en förberedande insats för grupperna som står längst från arbetsmarknaden ska vara genomförd

Under året har detta genomförts. Steget vidare kommer i mars månad att avlägga sitt tredje sociala bokslut. Utredningen av en framtida vuxenplattform har genomförts (inkl. målgruppsanalys) och har legat till grund för det av styrelsen beslutade Vuxentorget. Förstudien gällande ohälsan i kvinnodominerade kontaktyrken är genomförd och har legat till grund för den överenskommelse som träffats mellan förbundet, Försäkringskassan och medlemskommunerna om att arbeta förebyggande med den psykiska ohälsan. Det tredje steget i utprovande av metoder för arbetslivsinriktad rehabilitering är också utförd.

Resultat för individer (Steget vidare)

	Kvinnor	Män	Totalt	%
Antal deltagare totalt	81	54	135	
varav nya för året	14	9	23	
Totalt antal avslutade	16	12	28	
varav till arbete	3	7	10	36 %
Varav till studier	0	0	0	0 %
varav annat positivt avslut	13	5	18	64 %
Antal avbrott	0	0	0	0 %
Antal kvar i verksamheten	65	42	107	

Steget vidare har under året arbetat med 135 deltagare med en övervikt av kvinnor. Av de 28 som avslutats har 36 % gått till arbete 0 % till studier. 64 % har gått till annan positiv lösning,

vilket i de flesta fall är sjukersättning då arbetsförmågan bedömts vara uttömd eller vidare till annan rehabilitering. Några oplanerade avslut har inte skett. I jämförelse med föregående år har antalet avslut mer än halverats, från 74 till 28. Andelen till arbete har också minskat från 45 % till 36 %. 2015 var det 9 % som gick till studier, 2016 0 %. Andelen till annan positivt avslut mättes inte på samma sätt under föregående år men är ett viktigt mått då målgruppen står långt från arbetsmarknaden.

Resultat för individer (Förberedelse för arbetslivsinriktad rehabilitering - FFA)

	Kvinnor	Män	Totalt	%
Antal deltagare totalt	12	11	23	
varav nya för året	12	11	23	
Totalt antal avslutade	6	5	11	
varav till arbete	0	0	0	0 %
Varav till studier	2	0	2	18 %
varav annat positivt avslut	1	3	4	36 %
Antal avbrott	3	2	5	45 %
Antal kvar i verksamheten	6	6	12	

Insatsens syfte var att pröva metoder för att förbereda deltagarna att gå in i arbetslivsinriktad rehabilitering. Man har arbetat med 23 individer, jämnt könsfördelat, vilket är något över den volym som planerades. Av de som avslutats vid årets slut hade 54 % gått vidare i sin rehabilitering eller till studier. 45 % hade i förtid avbrutit insatserna och resterande var kvar i en avslutsfas.

Samverkansplattform primärvård - NAFS

Samverkan inom ramen för NAFS har bedrivits sedan 2007. Inför året beslutade styrelsen att göra en genomlysning av verksamheten med syfte att öka kunskapen om verksamheten för att om möjligt utveckla den struktur som finns. Förutom detta skulle även Samordningsförbundet fortsätta att koordinera styrgruppen, planerar och genomföra ett seminarium samt anordna fyra frukostföreläsningar.

Styrgruppen träffas var sjätte vecka och fungerar väl. De frukostföreläsningar som planerats har genomförts med hög kvalitet dock med långt deltagande. I snitt har 15-20 personer deltagit på de fyra föreläsningarna, vilket har föranlett att styrelsen beslutat att avsluta satsningen då det inte blir effektivt med så få deltagare. NAFS seminariet genomfördes enligt plan med cirka 100 deltagare.

Den Gap-analys som gjorts har ökat kunskapen om hur NAFS fungerar i praktiken. Den har också ökat kunskapen om målgrupp och behov av utveckling. Vad gäller NAFS funktion så konstaterar utredaren att NAFS teamen fungerar på alla 19 hälsocentraler och de tre klinikerna. Dock finns det en stor variation hur man arbetar, vilken struktur man har, vilka ärenden som aktualiserats m.m. Vissa hälsocentraler har ett mycket högt ärendantal och visa har relativt lågt. Detta har självklart med storleken på hälsocentralen att göra men också tradition m.m. Vad gäller behov av utveckling har åtta insatsområden identifierats, dessa är;

- Tidseffektivisering och teknikutveckling
- Effektivitet i struktur och organisation internt och externt
- Utveckling av gruppens dynamik
- Utveckla kriterier och tydlighet i frågeställningar

- Kommunikation och kommunikationsvägar
- Kunskapsutveckling internt och externt
- System för verksamhetsutveckling
- Tidiga insatser, förebyggande sjukskrivning

Vad gäller målgrupp har kunskapen ökat. Kunskapen om den exakta volymen finns inte men baserat på de observationer som gjorts under året är en uppskattning på 5 ärenden per träff och enhet en försiktig skattning. Detta innebära att den totala volymen ärenden uppgår till som minst 5 ärenden x 10 träffar x 23 enheter = 1 150 samverkansärenden/år, vilket gör NAFS till en mycket omfattande och viktig verksamhet i Umeåregionen.

Under året har 69 ärenden studerats. Nedan redovisas två tabeller, där den ena visar på vilken grunddiagnos som respektive ärende har. Som alltid i samverkan dominerar de psykiska diagnoserna. I den andra tabellen redovisas beslut om åtgärd, där intyg, beslut om anpassad anställning samt någon form av vård eller rehabiliterande insats planerats.

Orsaker till samverkan, grunddiagnos	
Stress/utmattning/ångest/depression	19
Psykisk sjukdom	12
Fysiska problem	13
Övrigt	7
Missbruk/kriminalitet	5

Beslut om åtgärder, vad blev det av samverkansträffen?		
Intyg av olika slag	17	
Anpassad anställning, arbetsprövning, byte av arbetsuppgifter, aktivitetsstöd.	16	
Vård/rehabilitering	15	
Uppföljning	12	
Initiera gemensam kartläggning	9	
Remiss neuropsykiatrisk utredning	4	
Stegel vidare/FFA	4	
Avstämningsmöte	3	

Lokal samverkan i kranskommunerna

Den modell som utvecklats i Vännäs har under året implementerats i Vindeln och Nordmaling. Modellen består av en lokal ledningsgrupp för samverkan och en beredningsgrupp med en koordinator/arbetskonsulent. Syftet med modellen är att strukturellt och systematiskt arbeta

med lokal samverkan. Det ska också finnas en tydlig koppling till de befintliga samverkansplattformarna i Umeå i form av att dessa nyttjas för människor som behöver ett mer omfattande stöd. Under året har ett antal aktiviteter/mål angetts som viktiga för att utveckla samverkan i kranskommunerna.

- En ledningsgrupp för hela kransen ska vara etablerad
- Det ska finnas en lokal beredningsgrupp i alla kommuner med en koordinator
- En kick off ska genomföras med samtlig berörd personal i Vindeln och Nordmaling
- Det ska finnas ett etablerat nätverk för nyckelpersoner från kransen och Umeå

Av ovan angivet är allt genomfört. Det finns en ledningsgrupp som träffas var sjätte vecka. Alla kommuner har etablerade beredningsfunktioner med en koordinator. I Vännäs har man nu kommit igång med arbetet men ännu inte nått den resultatnivå som är önskvärd. I Nordmaling och Vindeln har året i stort handlat om att komma igång med arbetet.

Koordinatorerna i Vindeln, Vännäs, Nordmaling deltar i ett nätverk där biträdande förbundschef är sammankallande. I nätverket är även Hikikomori och Steget Vidare representerade. Nätverket håller fokus på att beredningsgrupperna arbetar på liknande vis även om det finns skillnader mellan de olika kommunerna. Koordinatorerna har deltagit i informationsmöten och beredningar i de olika insatserna i Umeå för att öka kunskapen om dessa och berörda handläggare i Vindeln och Nordmaling har varit på studiebesök på Hikikomori, Mellansteget, Våga Växa samt Steget vidare.

Resultat på individnivå i Nordmaling

	Kvinnor	Män	Totalt	%
Antal deltagare totalt	4	10	14	
varav nya för året	4	10	14	
Totalt antal avslutade	1	2	3	
varav till arbete			0	0 %
Varav till studier	0	1	1	33 %
varav annat positivt avslut	1	0	1	33 %
Antal avbrott	0	1	1	33 %
Antal kvar i verksamheten	3	8	11	

Av de 14 deltagare som fick ja i beredning är 10 deltagare i åldern 16-24 år (72 %) och 4 deltagare över 25 år (28 %). Av de 12 deltagare som är kvar i modellen har 1 gått till Mellansteget och 11 till lokal samverkan. Platser för praktik/arbetsträning i lokal samverkan har varit jämnt fördelat mellan privata företag och kommunala platser.

Resultat på individnivå i Vindeln

	Kvinnor	Män	Totalt	%
Antal deltagare totalt	2	2	4	
varav nya för året	2	2	4	
Totalt antal avslutade	1	0	1	
varav till arbete	0	0	0	0 %
Varav till studier	0	0	0	0 %

varav annat positivt avslut	1	0	1	100 %
Antal avbrott	0	0	0	0 %
Antal kvar i verksamheten	1	2	3	

Resultat för övriga

	Kvinnor	Män	Totalt	%
Antal deltagare totalt	3	4	7	
varav nya för året	3	4	7	
Totalt antal avslutade	0	2	2	
varav till arbete	0	0	0	0 %
Varav till studier	0	0	0	0 %
varav annat positivt avslut	0	1	1	50 %
Antal avbrott	0	1	1	50 %
Antal kvar i verksamheten	3	2	5	

Beredningsgruppen i Vindeln (BEAS) är baserad på den modell som är framtagen i Vännäs. Parterna i gruppen är Vindelns kommun, Arbetsförmedlingen, Vindelns Hälsocentral och Försäkringskassan. I april 2016 anställde kommunen en arbetskonsulent som fungerar som koordinator i BEAS. Före sommaren riggades möten med de olika parterna som ingår i gruppen och kommande samarbeten diskuterades. Internt på kommunen hölls åtskilliga träffar med chefer och handläggare för att få till samarbetet och cheferna fick utse vilka handläggare som skulle delta i samverkan.

Den 1 sep 2016 sammanträdde BEAS för första gången. Mötesordningen fastslås med 2 träffar/månad. Under 2016 hann BEAS med 8 träffar, under den perioden lyftes totalt 13 personer varav 4 har lyfts in i samverkan. De nio som inte kom in i lokal samverkan (4 kvinnor och 5 män) anvisades till andra insatser.

Arbetskonsultanten har även arbetet med ett antal personer som aktualiserats från i första hand socialtjänsten, dessa redovisas i tabellen resultat för övriga.

Resultat på individnivå i Vännäs

	Kvinnor	Män	Totalt	%
Antal deltagare totalt	11	22	33	
varav nya för året	10	17	27	
Totalt antal avslutade	4	5	9	
varav till arbete	0	2	2	22 %
Varav till studier	0	1	1	11 %
varav annat positivt avslut	2	1	3	33 %
Antal avbrott	2	1	3	33 %
Antal kvar i verksamheten	7	17	24	

Under året har Vännäs beredning träffats under 13 tillfällen för att bereda individärenden. Fokus under 2016 har förutom att bereda ärenden legat på att sätta rutiner för beredningen gällande aktualiseringar men även rutiner och strukturer för beredningsmötena.

Arbetet med Vännäs beredning har under 2016 påverkats positivt av att Nordmaling och Vindelns kommuner gått med i Samordningsförbundet. Nya rutiner, arbetssätt och statistikdokumentation har utformats och förbättrats i kransarnas nätverk. Kransarnas koordinatörer har träffats regelbundet under hösten 2016 där även representanter för de olika insatserna i Umeå finns representerade vilket har ökat och förbättrat samarbetet.

Under våren 2016 aktualiserades det betydligt färre ärenden till beredningen (9 st.) än under hösten (24 st.), detta på grund av att arbetssättet fortfarande var väldigt nytt i början av året samt att det har påverkats av att Försäkringskassan stoppat aktualiseringar från dem.

Fler män än kvinnor har aktualiserats till beredningen under året och det är enbart män som har gått till arbete och studier av de som har avslutats. De som har valt att avbryta sin medverkan har gjort det på grund av flytt till annan ort. Det är fortfarande ett stort antal individer kvar i Vännäsmodellen eftersom de flesta aktualiserats under hösten och arbetet att stötta individerna mot arbete eller studier har nyligen påbörjats.

De insatser som beslutats om i beredningen har främst varit lokal samverkan oavsett om det rört sig om ungdomar eller vuxna. Beredningen har i många ärenden ansett det svårt att besluta om individerna klarat av pendlingen via kollektivtrafik till och från Umeå. Under 2016 har beredningen beslutat om Steget Vidare som insats till tre personärenden varav två sedan har fått plats på Steget Vidare via den beredningen. Beredningen har berett två personärenden som gått till Ungdomstorget under året där de sedan arbetstränat via arbetskonsulent i Vännäs. En ungdom har beretts till Mellansteget men valde att tacka nej till den insatsen och har sedan dess flyttat till annan ort.

Stödstruktur för socialt företagande

Projektet har brutit ny mark för socialt hållbart företagande och skapat vägen tillsammans med andra aktörer. Projektets huvudstrategi har byggt på att driva utvecklingsprocessen genom att kartlägga företagsfrämjandet, sociala företags behov och initiera samarbetsaktiviteter på olika arenor. Detta genom ett aktivt koordinerande huvudmannaskap i kombination med affärsrådgivning. Projektet har initierat bildandet av ett funktionsnätverk tillsammans med andra aktörer för att säkerställa långsiktig implementering i befintliga strukturer.

Stödstruktur för socialt företagande har i allt väsentligt uppnått projektmålen, vissa med högre effekt än målformuleringen och även skapat ytterligare mervärden. Projektet inleddes 2013-06-01 men har föregåtts av en Avsiktsförklaring från 2010 och två tidigare försök till igångsättande. Utgångspunkten var att underlätta för personer och/eller organisationer som avsåg att starta ett socialt företag. Ett kontinuerligt utvecklingsarbete har fortgått och mål och metoder har fortlöpande utvecklats och justerats.

Ett av projektet mål var att öka medvetenheten om socialt företagande i Umeå och Vännäs kommuner. Tanken var också att de naturliga stödstrukturer som redan finns i regionen, under projektets gång ska uppjobba sitt samarbete och sina kontaktvägar på ett så bra sätt, så att även efter det att projektet upphört så fungerar stödet till de som vill starta sociala företag. Detta innebär att de kunskaper och erfarenheter som dras under projektiden och som ska leva vidare behöver implementeras i den ordinarie stödstrukturen i kommunerna. Projektet kunde vid projektets start konstatera att kunskapen i regionen om socialt företagande var mycket låg, stödstruktur näst intill obefintlig och företagen få med någon/några sociala företagare som själva sökte bana väg för utveckling inom området.

Åtta sociala företag har startats under projektiden och ett tjugofemtal processer pågår för närvarande. Antalet anställda i de sociala företagen har ökat från 29 till 72 personer. Affärsutvecklande- och rådgivande möten har genomförts med enskilda personer, ledningsgrupper och styrelser. Totalt har mer än 200 möten genomförts inkluderande 160 personer och 70-talet affärsidéer.

Funktionsnätverk har kartlagts och initierats samt skapats tillsammans med företagsfrämjare, näringsliv, universitet, SEFUR (nätverk av sociala aktörer), Arbetsförmedlingen m.fl. Ett flertal nätverks- och kompetens-utvecklande arenor har initierats; Social Business Board, Potentialen i socialt företagande, GodMorgon-möten i både Umeå och Vännäs, Innovationslab för socialt företagande, Entreprenörskap för nyanlända samt medverkat till att Coompanion anordnar en utbildning i att starta arbetsintegrerande företag i ett inhouse-koncept.

Social hänsyn vid upphandling har också initierats genom projektet och utvecklats tillsammans med Upphandlingsbyrån Umeå kommun, där också implementering genomförts i samarbete med arbetsmarknadsenheten. Tolv upphandlingar är påbörjade.

God Morgonmötena har fram till oktober 2016 haft 1093 gäster. Projektet har syns i VK, SVT, tidningen Vasaplan samt sänts i P4 Västerbotten.

Ett omfattande nationellt erfarenhetsutbyte har skett med andra kommuner, organisationer och andra aktörer inom fältet.

Uppgiften som det koordinerande huvudmannaskapet vilket projektet tagit sig an, går som en röd tråd genom samtliga initiativ och utvecklande processer som genomförts tillsammans med andra aktörer. Allt för att bidra till tillväxt inom socialt hållbart företagande. Detta i enlighet med FNs 17 globala mål för hållbar utveckling mot år 2030. Umeå och Vännäs har goda förutsättningar genom denna första plattform som byggs att positionera sig på Sverige-kartan i framtiden som en förebild i stödstruktursarbeten för tillväxt inom socialt företagande.

Stödstrukturen avslutas nu som projekt och lyfts in i Coompanions verksamhet med delad finansieringen mellan Umeå kommun och Coompanion. De övriga kommunerna i Umeåregionen kommer att bjudas in att delta i den fortsatta verksamheten.

Matcha

Matcha startade våren 2014 och har ägts av Arbetsförmedlingen med Viva arbetsmarknad som närmaste samverkanspartner. Primär målgrupp var arbetssökande med funktionsnedsättning inskrivna på Steget Vidare och Ungdomstorget. Även Arbetsförmedlingen och Umeå kommuns försörjningsstödsgroup samt Vännäs kommun har kunnat aktualisera kandidater till matchning för aktuella tjänster. Projektets ändamål var att pröva nya metoder för matchningen till anställning. Projektet avslutades vid årsskiftet och de erfarenheter som vunnits kommer att användas i bland annat den nya vuxenplattformen som startar under hösten 2017.

	Kvinnor	Män	Totalt	%
Antal deltagare totalt	60	91	151	
varav nya för året	32	48	80	
Totalt antal avslutade	31	46	77	
varav till arbete	21	31	52	68 %
Varav till studier	0	0	0	0 %
varav annat positivt avslut	8	12	20	26 %
Antal avbrott	2	3	5	6 %
Antal kvar i verksamheten				

I tabellen ovan redovisas samtliga deltagare för den treåriga projektiden. Projektet har ej redovisas könsfördelad statistik till förbundet, den ovan redovisade könsfördelningen är en uppskattning baserad på statistik från SUS. Av de som avslutas under året har 68 % gått till arbete, 0 % till studier och 26 % till övriga positiva avslut. Detta är ett gott resultat baserat på målgrupp. 6 % har av olika orsaker avbrutit sitt deltagande.

Bilaga 2. Definition av en samverkansplattform

- Formaliserad strukturell samverkan (en given och bestämd struktur)
- Det finns en gemensam ledning- och styrning
- Bestämda komponenter såsom:
 - gemensam beredning => gemensam bedömning => gemensamma insatser och gemensam uppföljning
 - Flöden och rutiner
 - Bestämda insatser/aktiviteter
 - Avsatta resurser
 - En tydlig avgränsning för målgrupp/er och aktiviteter
 - Sammanhållande funktioner, t.ex. processledare/utvecklingsledare
 - Smörjmedel i form av stödprocesser och kompetensutveckling
 - Metodutveckling
 - Gemensamma visioner och mål
 - Tillit och förtroende mellan parterna, beredd att bidra, lita på att andra bidrar
 - Uthålligt och långsiktigt
 - Förankring och legitimitet
 - Grundfokus är individen och medborgaren